

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU.—S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI.
— ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ.
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

ŠTEV. (No.) 243.

CHICAGO, ILL., SREDA, 17. DECEMBRA — WEDNESDAY, DECEMBER 17, 1930.

LETNIK XXXIX.

Amerika naj reši svet. - Jubilej slovenskega duhovnika.

EVROPA PROPAGIRA, DA NAJ AMERIKA ODPUSTI NARODOM NJIH VOJNE DOLGOVE. — TRDI, DA BI SE S TEM ODPRAVILA SEDANJA DEPRESIJA IN BI PRIŠLA TRGOVINA ZOPET NA NORMALO. — TUDI POLITIČNE RAZMERE DA BI BILE OZDRAVLJENE.

SREBRNI JUBILEJ MAŠNIŠTVA

V sredo 17. decembra obhaja slovenski župnik preč. g. Luka Gladek v Milwaukee, Wisc., petindvajsetletnico, odkar je bil posvečen za duhovnika.

Milwaukee, Wis. — V sredo dne 17. decembra bo slavljen preč. g. Luka Gladek, župnik slovenske župnije sv. Janeza v Milwaukee, petindvajsetletnico dela v vinogradu Gospodovcem.

Kakor čujemo, mu bodo farni izkažali največje veselje, ako se udeležijo polnoštevilno sv. maše, katero bo jubilant daroval naslednji dan ob 9. urici.

Preč. g. Luka Gladek je rojen 17. oktobra 1880, v župniji Stara Oselica na Gorenjskem. Gimnazijo je obiskoval v Kranju od leta 1893 do 1901. V Ameriko je dospel dne 14. novembra 1901. V mašniku je bil posvečen dne 17. decembra leta 1905 v Steelton, Pa. Tam je bil pri preč. g. Ažbetu za kaplana nekako 6 mesecev. Potem je bil nastavljen kot kapelan v mestu Lewistown, kjer je služboval 18 mesecev, nakar je bil za pol leta župnik v Shadyside, Pa. in župnik v Mt. Carmel, kjer je služboval 6 let. Odtam je bil imenovan za župnika v Steeltonu, kjer je pastiroval celih 13 let in pol. Zatem je prišel v Racine, Wis., kjer je župnikoval leto in pol ter nato prevzel župnikovanje pri fari sv. Janeza v Milwaukee, Wis., kjer je že eno leto za župnika. Na isti dan, kakov je bil posvečen v mašnika tudi preč. g. župnik Albin Molder, slovenski župnik v Bridgeville, Pa.

Našemu župniku kličemo še na mnoga leta! Bog ga živi!

Poročevalec.

POROKA CAPONEJEVE SESTRE

Chicago, Ill. — Bolj iz "političnih" motivov, kakor pa iz ljubezni, se je, kakor pravijo izvršila ženitev 19 letne sestre "kralja butlegerjev", Al Caponeja, Mafalde, z J. J. Maritone, bratom Fr. Diamonda, druga butlegerja. Brata ženina in neveste sta namreč pripravila to ženitev precej proti volji obeh poročencev edino, da se bodo potom nje okreplili njiju obojestranski interesi in se končali boji med obema butlerskima skupinama. — Poroka se je izvršila preteklo nedeljo v St. Mary's cerkvi, 3010 So. 48th Ct. Cicero. Kot se spodbidi pri poroki "kraljeve" sestre, so tudi tukaj stali zunaj cerkve oboroženi Caponejevi čuvaji, a na pobudo državnega pravnika se je priaretiranih.

ŠE ENA ŽRTEV BORZNEGA KRAHA

Chicago, Ill. — Pretekli nedeljek zjutraj so našli v neki sobi v poslopju na 77 W. Washington st. obešeno mrtvo truplo bivšega prekupčevalca delnic, Wm. Y. Coe. Nesrečne je pri lanskem borznem polom izgubil vse svoje premoženje in obup na tem, domnevajo, da ga je gnal v smrt.

ZASLUŽNI AVIJATIKI ODLIKOVANI

Za njih delo na polju avijatike je izrazil Stric Sam priznanje možem, ki jih vidimo na slike. Na skrajni levici stoji pilot H. I. June, ki se je udeležil Byrdove ekspedicije na južno tečaj. Slika kaže prizor, ko mornariški tajnik Adams pripenja odlikovanja na prsa možem.

POŽAR V FILMSKI KOLONIJI

Ogenj uničil hiše osemnajstih filmskih igralcev.

Los Angeles, Calif. — Najlepše stanovanjske hiše v tukajšnji koloniji filmskih igralcev in igralk so bile uničene pretekl ponedeljek od požara, kateri je po cennitv napravil okrog 800 tisoč dolarjev škode. Požar je sledil eksploziji, ki je iz neznanega vzroka nastala v eni izmed hiš in se je vsled nezadostnih gasilnih prirav hitro razširil na sosednja poslopja ter jih 18 uničil. Požarna bramba iz treh okrajev je bila skupno z igralci na delu skozi cele tri ure, predno je bilo mogoče požar spraviti pod kontrolo.

LADJA SE POTOPILA

Miami, Florida. — Usodna nesreča je zadela preteklo nedeljo zvečer izletniško ladjo Eureka II. Nahajalo se je na njej 135 potnikov obojega spola in otrok, ko ste nenadoma sledili na njej dve eksploziji, ki ste ladjo potopili in pognali v morje vse potnike. 125 je bilo rešenih od drugih ladij. Dokim so našli tri mrtva trupla, ne vedo za usodo ostalih.

Z AVTOBOMBILOM PADEL V JEZERO

Chicago, Ill. — Na jugovzhodni strani Navy pier, ob izlivu Chicago reke, je v nedeljo zvečer krenil neki avto s ceste proti obrežju, kakor bi hotel tam parkati. V naslednjem trenotku pa je že zdržal z obrežja 10 čevljev navzdol in izginil v 25 čevljev globoki vodi. Čez eno uro so potegnili iz vode mrtvo truplo voznika, ki so ga spoznali kot pom. tajnika pri Nat'l živiljenski zavovalnici, G. E. Galagher. Kakor se je doganal, gre za nesrečo in ne za samoumor.

njih izvršila preiskava in bilo je pet teh oboroženih čuvajev

KRIŽEM SVETA NOVA REVOLUCIJA V ŠPANIJI

Po vseh večjih mestih Španije je v teku revolucionarno gibanje.

Orbetello, Italija. — Polet dvanajsterih italijanskih letal preko oceana v južno Ameriko, ki je bil nameraván v ponedeljek, je bil prestavljen vsled vremenskih neprilik na torek ali sredo.

Berlin, Nemčija. — Polet dvanajsterih italijanskih letal preko oceana v južno Ameriko, ki je bil nameraván v ponedeljek, je bil prestavljen vsled vremenskih neprilik na torek ali sredo.

Rio de Janeiro, Brazilija. — Tukajšnja vlada je objavila, da bo z vsemi sredstvi pospeševala, da se brezposelnim mestih izselijo na farme. Ukrenila je tudi omejitve v priseljevanju.

ANHEUSER-BUSH POVEČA OBRET

St. Louis, Mo. — Družba Anheuser-Bush, ki je bila že do zdaj druga največja tvrdka za izdelovanje kvasa v tej dejeli, namerava zgraditi novo tovarno v East Brunswick, N. J., ki bo stala okrog dveh milijonov dolarjev, in s tem bo družbi mogoče, da bo kompetirala za prvo mesto.

ŠPANSKI VSTAŠI KAZNOVANI

Huesca, Španija. — Zadnji odmev vojaške revolte, ki je bila udružena od vladnih čet, se je čul na polju dve milji od tukaj, kjer sta bila po prekem sodu ustreljena v ponedeljek zjutraj dva častnika, ki sta bila obsojena na smrt kot voditelja upora. Štirje drugi častniki so dobili dosmrtno ječo. Neverjetno neustrašenost sta pokazala oba na smrt obsojenca v zadnjih trenotkih. Ne samo, da sta odklonila, da bi se jima zavezale oči, marveč sta celo sama dala povelje 'Ogenj' četi, ki je streljala na nju.

Iz Jugoslavije.

RUDARSKA KRIZA. — ZEMLJA SE POGREZA. — ŽALOSTNA SMRT POD HLIDI. — SMRTNA KOSA. — RAZNE VESTI IZ JUGOSLAVIJE.

Krisa našega rudarstva

Belgrad, 24. nov. — Krisa našega rudarstva je vedno večja. Posebno težko je zadebla rudnik v Trbovljah, ki ima veliko premoga. Delavstvo trboveljskih rudnikov se je obrnilo na merodajne činitelje s spomenico, v kateri jih prosijo, da bi na kak način prišli na pomoč revnim rudarskim družinam.

Pogrezanje zemlje v okolici Splita

Split, 26. nov. — Na nekem travniku v bližini sela Muč v okolici Splita se je nenadoma pogrenila zemlja ter se je pojavilo osem metrov dolgo in pet metrov široko jezero. Sejšaki prihajajo v trumah ogledovat to naravno čudo. Za povaj se zanimajo tudi arheologji.

Stršna smrt očeta vprilo sina

Novo mesto. — Janez Cimerman, posestnik v Jordni vasi, občina Šmiljan-Stopiče, in njegov 17letni sin sta peljala parom konj težko s hodi naložen voz na žago v Črmošnjicah. Ker je bolj slabec cesta, so konji zapeljali voz tako nerodno, da je prišel velik obcestni kamen pod voz in se voz ni mogel nikam več premakniti. Cimerman je šel nato k nekemu kmetu po drugi voz, da bo vlado predvsem pa kralja Alfonza, in upostavi republiko. Nad Madrijom so krozli trije aeroplani, ki so metali na mesto letake, na katerimi so bili povezani hodi. — Tedaj pa se zvalo z voza trije težki hodi nanj in ga do smrti pomečkajo. Sin videc nesreča, že je pravočasno odskočil, ni pa mogel pomagati očetu, ker je tudi sam dobil nekaj manjših prask od valečih se hlodov. Mrtvega očeta je naložil nato na voz in ga zapejal domov.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Ema Payer, poštna uradnica v pokoju. — V Pristavi pri Mengšu je umrl Jožef Tomelj, posestnik in brat župnika A. Tomelja. — V Sv. Križu pri Litiji je umrla Frančiška Smrke, po domače Pavlinka iz Roj, in Terezija Potrebuješ, po domače Ivančková iz Tihabova, obe dobro gospodinji.

Škofja Loka

Kolodvor v Škofji Luki postaja pretesen. Postajo nameščajo tako urediti, da bi bil peron pokrit in bi ljudi varoval dežja. Pa tudi postajno posloje bodo razširili, ker promet na postaji stalno narašča.

Sinova in mati ubili očeta

V Kuzimovi pri Sremski Mitrovici je živel 65letni mesar Vilhelm Hezerle že več let v prepiru s svojo ženo radi si nov, ki sta zapravljala njego.

vo premoženje. Nekega večera, ko se je vračal oče domov, sta ga sinova napadla in ga s kolom ubila.

V zid z motornim kolesom

Carinski uradnik Bogomir Jarc v Mariboru se je z vso brzino zaletel s svojim motornim kolesom v zid kavarne Astorih. Obležal je nezavesten in so ga spravili v bolnico.

Napad v Rušah

Pri nekem prepisu so napadli v Rušah Josipa in Ano Galinu, ker sta se branili, da nista primorska pritepenca. Morež so na več mestih razrezali obraz, ženo so pa do nezavesti pobili na tla.

Dobro vino

Kakor poročajo iz Dolenjske, se letos posebno dobro vično v Beli Krajini, v okolici Še miške gore. To je kapljica, ki privajo, ki se da piti.

Kaj napravi kozarec mošta

V Vrhovem dolu je 73letni poljski dinar, ki je delal pri posestniku Juriju Farkaš, dobil po delu dva kozarca mošta. Pastir Matevž pa užaljen, ker je dobil samo kozarec, pograblji kos planke in uboge starčka toliko časa bije, da je padel v nezavest in je njegovo stanje resno.

Kmetje v kamniški okolici so lansko leto naročili precej pšenice iz Vojvodine, da prekusijo, kako bi uspevala na njih poljih. Prepričali so se, da je veliko boljša kakovostenja. K so hoteli pšenico plačati, so jim rekli, da bodo isto vrnil, kadar bo dozorela. Kmetje so res pripeljali pšenico v Kamnik in jo spravili v skladisče, da se odpelje v Vojvodino. Novembra meseca so doobili poziv, da si naj pride vsak po svojo pšenico in naj seme plača v denarju.

Nesreča

Na postaji v Logatu je težko ponesrečil delavec Franc Oblak, ko mu je padla težka železna tračnica na nogo in mu jo v gležnju zdrobila. Nesreča so spravili v Ljubljano v bolnico.

Pod vozom

Vida Rozman v Stančehah pri Št. Vidu je šla z vozom v gozd po drva. Domov gred se je voli splašili in revica je prišla pod voz. Zadobil je nevarne poškodbe po glavi in životu, da so jo morali spraviti v ljubljansko bolnico.

Pobegnila

Marija Zalokar, žena Miha Zalokarja, posestnika na Lipi občine Jurklošter, je kmalu po Martinu pobegnila od doma, pustivši moža in 10 otrok.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pono-
dajkov in dnevnov po praznikih.

Izhaja in tisk
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00	Subscription:	\$5.00
Za pol leta	2.50	For one year	2.50
Za četr leta	1.50	For half a year	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		For three months	1.50
Za celo leto	\$6.00	Chicago, Canada and Europe:	
Za pol leta	3.00	For one year	\$6.00
Za četr leta	1.75	For half a year	3.00
		For three months	1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači,
da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
v tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlaní na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Sovjetizem in fašizem v objemu

V politiki je v resnicu vse mogoče in tudi najbolj nemogoče stvari. Tako poročajo ravno te dni silno mnogo listi o eni takem nemogočnosti — o sovjetsko-fašističnem bloku, ki da sta ga skovala Grandi in Litvinov po naročilu njunih šefov.

Sovjetizem in fašizem! Dvoje nasprotij, dvoje ekstremov, ki se družita le kot ogenj in voda. Ponos fašizma je bil nekoc, da je pogasil sovjetizem v Italiji, največja propaganda sovjetizma pa je v oblubi, da bo po vsem svetu s svojim ognjem uničil fašizem. In sedaj naj si oba postaneta zavezni.

Kdor v Italiji le kihne malo po rdeče, ta že mora biti pripravljen na najhujše. In naj kdo v sovjetskem carstvu samo na rahlo izreče, da je gospod Mussolini sposoben državnika, že ga bo prijela zloglasna državna policija in mu za vselej dopovedala, da je protirevolucionar, kdor iz vsega srca ne povraži fašizma in vsega, kar je ž njim v zvezi. Takšen je bil dosedaj zakon v fašistični Italiji in takšen v sovjetski Rusiji.

Sedaj pa nakrat sovjetsko-fašistična zveza! A kljub vsem notranjim nasprotjem je ta zveza deloma le razumljiva. Fašizem je prenehal biti posebno gibanje in je že nekaj let državna stranka. Prav tako je s sovjetizmom. Državni razlogi postajajo močnejši od vseh drugih in tem razlogom se mora ukloniti tako fašistična ko komunistična ideologija. Zato se oficijelno ne bo govorilo o italijansko-ruskem bloku, kajti iz državnih interesov Italije in Rusije naj bi nastal ta blok.

Drugo vprašanje pa je, če v resnicu državni interesi občud zahtevajo takšen nenaraven in na samem negativizmu sloneč blok. Kajti v tistem hipu, ko se n. pr. Italija odloči za nevi blok, je že tudi v nasprotju s svojimi nekdanjimi zavezni. Ti so Italiji silno blizu in ne enkrat so dokazali, da so tudi s simpatijami blizu. Sovjetski zavezni pa je daleč, silno daleč in vrhu tega nezanesljiv, da je v tem oziru naravnost vzoren. Kaj bo torej Italija imela od novega bloka?

Da se bodo revidirale mirovne pogodbe, ko se priključi temu bloku Nemčija? Pa bi mogla od te eventualnosti Italija sploh imeti dobiček? Dvomimo, silno dvomimo, kajti v tistem hipu, ko bodo imeli sovjeti in Nemci to moč, da dosežejo rezervijo mirovnih pogodb, teda bodo tudi samo oni narekovali, kako naj se izvede revizija. Italiji bodo prepustili le posvetovani glas, ki se bo mnogo manj slišal, kakor pa se čuje danes v koncertu zavezniških narodov.

In v gospodarskem pogledu? Za izvoz ruskega lesa si je Anglia že zasigurala monopol, za uvoz strojev si ga bo v kratkem Amerika in tudi za žito ter druge pridelke se bo moral Italija silno boriti, da si jih zasigura. Če ni viden dobiček za Italijo, pa je tem bolj viden za sovjete. Za nje je vso priznanje dragoceno, ker sovjetska osamljenost je le pretežka. A niti to ni za sovjete važno, ker njihov glavni izvozni artikel je propaganda za svetovno revolucion. Kako bi ta artikel čim bolj plasirali, to je vsa skrb sovjetov in vsaka pogodba z drugo državo ima samo ta namen, da čim bolj pripomore k izvozu tega blaga.

V zvezi s sovjeti pa je še druga in mnogo težja nevarnost. Sovjeti so se postavili v nasprotje z vsem svetom. Vse vere obsoja sovjetizem, vse kulture ogroža komunizem in sedaj ogroža tudi že gospodarstvo nesovjetskih narodov. Spontano so zato nastopili proti komunistični nevarnosti kmetje najbolj

naprednih skandinavskih narodov, prav tako odločno bodo nastopili tudi vsi drugi kmetje, ko bodo branili svojo zemljo pred kolektivizacijo. Ali je modro postati zavezniški onega, ki je v nasprotju z vsem svetom?

A kaj, če se ta poravna z glavnimi nasprotniki in pusti s ojega zavezniški na cedilu? Ali je morda to za soyete nemogoče?

Evropa in ves vest potrebuje miru, da se dokoplige do blagostanja. Blok pa, ki se je pričel ustanavljati z milanskim sestankom, noči datu miru, temveč hoče sprožiti lavino, da zgrabi Evropo vojna vihra. Se prav nič gotovo pa ni, kako se bo ta vojna vihra končala, kajti tudi Evropa ni brez sile in bo znala braniti sebe in mir.

Sovjetsko-fašistični blok je sicer lepa časnarska senacija, če pa bo prenesel tudi prvo praktično preizkušnjo, pa dvomimo. Kajti vsaka stvar ima svoje meje in niti politika ne prenese vsake nemogočnosti.

ZAHVALA IN DRUGO IZ URADA PREDSEDNIKA DRUŽBE SV. MOHORJA

Chicago, III.

Ob zadnji prireditvi dne 29. novembra v šolski dvorani, ki jo je imela Slov. podp. družba sv. Mohorja v korist bolniške blagajne, je bila dvorana polno natrpana. Tako je prav, da smo se enkrat zopet razveseli. Kapljico smo imeli domača pridelka, naše vrle žene sestre so nam pa preskrbeli kako dober prigrizek. Potice so napekle sledče: Mrs. Žokelj dve, Mrs. Rupar eno, Mrs. Mladič eno, Mrs. Augustin eno, Mrs. Fale eno, Mrs. Bončeha eno. Vsem tem blagim ženam Bog plačaj. Veliko so nam pomagale v kuhinji in dvorani. Mrs. Chernich je imela na oskrbi vso prireditve. Mrs. Sagadin pa je darovala 50 "salzstanglov" ter pomagala. Pomagale so dalje Mrs. Mary Grill, Mrs. Fanny Rupar, Miss Jennie Vidmar, Mrs. Šonta, Mrs. Mary Mladič. — Vsem v imenu družbe najlepša hvala in Bog plačaj!

Vsem članom in članicam naznjam, da je bilo na zadnji letni seji predlagano in sprejeto, da se preskrbi revnim družinam, ki spadajo k Slov. podp. družbi sv. Mohorja, za božične praznike za 5 dolarjev vrednosti grocerije in drugih jestvin za božične praznike, da se jim tako vsaj za božični praznik olajša trpljenje, ki jih morebiti tarjevata. Pomagale so dalje Mrs. Mary Grill, Mrs. Fanny Rupar, Miss Jennie Vidmar, Mrs. Šonta, Mrs. Mary Mladič. — Vsem v imenu družbe najlepša hvala in Bog plačaj!

Vsem članom in članicam naznjam, da je bilo na zadnji letni seji predlagano in sprejeto, da se preskrbi revnim družinam, ki spadajo k Slov. podp. družbi sv. Mohorja, za božične praznike za 5 dolarjev vrednosti grocerije in drugih jestvin za božične praznike, da se jim tako vsaj za božični praznik olajša trpljenje, ki jih morebiti tarjevata. Pomagale so dalje Mrs. Mary Grill, Mrs. Fanny Rupar, Miss Jennie Vidmar, Mrs. Šonta, Mrs. Mary Mladič. — Vsem v imenu družbe najlepša hvala in Bog plačaj!

Članice ste tudi prošene, da katerje dolgujete asesment za nazaj, da poravnate ta mesec, če le mogoče malo prej kakor po navadi. Pridite na sejo vse, ako le ni katera prav posebno zadružana.

Ker bo naša podružnica praznovala meseca januarja obletnico, je bilo sklenjeno, da priredimo igro za ta dan in tako pomagamo nekliko naši blagajni, ki je bolj pod palico. — Za decembersko sejo je pripravljenih več novih kandidatinj. Po seji bo tudi nekolič zabave. Pridite vse. — Sesterški pozdrav.

Annie Trdan, tajnica.

VOŠČILO AMER. - SLOVENSKEGA DIJAKA IZ RIMA

Rim, Italija.

Skoraj je čas, da se zopet malo oglašim v našem slovenskem listu predno bo prepoznamo. Namen mojega pisanja je, da vočim Slovencem v North Chicagu in Waukeganu ter

zdravnika dr. Kremžaria in obenem obvestiti orožnike o strašnem zločinu. Cb 8. zvečer je bil zdravnik že pri Ivanka. Nerodno obvezo, ki si jo je Ivanka sama zavezala okoli vrata, je zdravnik odstranil in nadomestil z drugo. Mnogo več pa ji zdravnik tudi ni mogoč pomagati ter je zahteval, naj prepeljejo Ivanka v bolnišnico. Obenem pa so bili na mestu tudi že orožniki. Ranjeni Ivanka je s hropečim glasom opisala na kratko in v presekanih besedah voditelju orožnikov g. Skoku, kako je bil nad njo izvršen zločin. Pa kmalu ji je zmanjkalo besed, ki niso mogle več priti iz njeve grla, zato so ji orožniki ponudili papir in svinčnik, na kar je točno opisala ves dogodek. Orožniki so poskušali ta-

vsem drugim znancem veselje božične in novoletne praznike. Ob tej priloki se tudi hvaljevno spominjam vseh dobrot, kar sem jih užil pred mojim odhodom iz domačega kraja. Bog vam daj tudi v tem novem letu zdravja, zadošljnosti in vsega, česar potrebujete na duši in telesu.

Končno želim isto vsem znancem in prijateljem v drugih naselbinah. Naj ostanem vsem hvaležen,

M. J. Setničar.

FARMARSKA Poročila iz PUEBLA

Pueblo, Colo.

Poletje nas je zapustilo in zima nas je že petipala, naši pridelki so pa tudi že pod streho. Jesen smo imeli jako lepo in suho, da je bilo veselje delati na polju. Letos se je vsega več pridelalo kakor druga leta, posebno fižola je veliko, kakor ste videli že sliko v Amer. Slovencu. Fižola torej ne bomo stradali, ker pueblski storiči (storage) so ga polni.

Dne 18. nov. smo dobili prvi sneg, sedaj je pa zopet lepo topo. Pred par dnevi smo šli s truckom po premog za Florence, Colo. Mimogrede smo se oglašili v Rockvale in obiskali mojega bratrance Jakoba Zalarja. Povedal mi je, da je dobil zadnjini teden žalostno poročilo o smrti njegovega najstarejšega brata, Andreja Zalarja, rojenega pred 71 leti v Dolenji Otavi, fara Sv. Vid nad Cerknico. Ko se je oženil, je živel nekaj let na svojem posestvu v Otavah. Potem se je pa preselil v Št. Jurij na Štajersko, kjer je živel do svoje tragične smrti, ki ga je tako neprizakovano doletela. Sel je nameč v listinicu po voz, katerega je naglo porinil ven. Eno kolo se je pri vratih privedlo in ga je štanga tako nešrečno udarila v trebuh, da mu je prebil čreva. Dali so ga v bolničko, kjer je bil na praznik. Vseh svetnikov operiran že dopoldne ob 10. uri. Popoldne okoli 3. ure je pa izdihnil, previden s sv. zakramenti. Pojedini je imel 13 otrok, izmed katerih živijo samo trije. Za njim žaluje njegova žena Katarina, sin Andrej, hčere Frančka in Ivana, mati, ki ima že 91 let in je moja tetka, ki živi v Dol. Otavi, potem zapušča pokojni brata Franceta in Toneta, sestri Miciko in Francko, fukaj v Ameriki pa brata Janeza v Pennsylvaniji in Jakoba v Rockvalem, Colo. Naj bo Bog milostljiv njegovi duši in naj mu sveti večna luč. Vsem sorodnikom izrekam na tem mestu svoje globoko sožalje. Opisala sem pa to, da izvejo njegovi sorodniki o njegovi smrti.

Vesel dan je bil za Skuljevo družino dne 3. okt., ker so dobili iz starega kraja najmlajšega sina in brata, Alojzija Skul. Vzelo je cela tri leta, da je dobil vse pravice za v Ameriko. On je bil že v službi marinarije. V Ljubljani se je učil kovaštva in pozneje še zavesti. Ves sapnik je bil prezan ter ji je zrati izhajal iz vrata. Le sreča je bila, da zločinec pri svojem mesarjenju ni ranil Ivanka aorte na vratu. Zakaj, če bi bila ta žila ravnena, bi bila Ivanka seveda takoj mrta. Tudi goltanjec je ostal Ivanka nedotaknjen in je Ivanka mogla ponoči pri Nakrstu pititi vodo. V bolnišnici se je stanje nekoliko izboljšalo in je upati, da bo Ivanka še ozdravela, čeprav je nevarnost, da bo zgubila možnost dobrobiti.

Pokojna Johana Kraševac je bila rojena v Metliki in je

zavesti. Ves sapnik je bil prezan ter ji je zrati izhajal iz vrata. Le sreča je bila, da zločinec pri svojem mesarjenju ni ranil Ivanka aorte na vratu. Zakaj, če bi bila ta žila ravnena, bi bila Ivanka seveda takoj mrta. Tudi goltanjec je ostal Ivanka nedotaknjen in je Ivanka mogla ponoči pri Nakrstu pititi vodo. V bolnišnici se je stanje nekoliko izboljšalo in je upati, da bo Ivanka še ozdravela, čeprav je nevarnost, da bo zgubila možnost dobrobiti.

Danes popoldne je prišla Ivanka zaslišati v bolnišnico tudi že ze sestri Uršula in zet John Janko. Sta živelna tistikrat na "Home-steadu" v Arlington, Colo. Uršula je pa zelo nevarno obolenila in so misli, da bo umrla.

Pri zadnjem našem sožalju.

Na bolniški postelji so sledi-članice naše podružnice:

Mrs. Mary Kočevar leži že delj časa, ker je imela nevarno operacijo. Nagloma je zbolela Mrs. Dorothy Dernes.

Obema članicama želimo skorajšnjega okrevanja, da pri-je med nas. — Vsem bralcem Amer. Slovencev in članicam SZZ. želimo vesele božične praznike ter srečno novo leto.

Miss Mary Sukle, tajnica št. 8.

KAJ SPOROČA NAROČNIK IZ MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Jako me bo veselilo, če moj dopis zagleda beli dan in meni tako priljubljenem listu Amer. Slovencu. Odkar sem naročnik tega lista, se mi tako dopade, da ga ne mislim nikdar več opustiti. Bil sem naročnik raznih listov, katere sem tudi čital, pa tako se mi še nobeden ni dopadel. Zato ga vsem kemu zavednemu Slovencu in katoličanu priporočam. Vsa moram imeti in čitati ta list. Le poglejte, kako je vse polno novic v njem iz širnega sveta, iz to in onstran morja.

Glede novic na našem mestu je nekako tako-le: Delavskih novic skoraj ni vredno omenjati, ker je vedno več delavcev brez dela, ko vedno nove odpusčajo, da se tako množi beda in brezdelje. — Društva v teh slabih in težkih časih se precej dobro napredujejo in prirejajo razne zabave in veselice. — Dne 20. dec. priredi naše društvo Balkan št. 24 SSPZ. domačo zavabno v Tamšetovi dvorani na W. 8th St. in National Ave. V imenu društva vabim vsa ostala društva in občinstvo, da se udeleži naše prireditve, ker bo vsega dovolj za lačne in žejne in vse boljše pripravljeno, kakor je bilo prejšnja leta. Pridite in se prepričajte. Na svidenje dne 20. decembra ob 7

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kočevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNII ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kočevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
3. nadzornik: Joseph Škrabec, 412 W. New York Av., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjevec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
3. porotnika: Rose Grebenec, 1126 E. 61st St., Cleveland, Ohio.
4. porotnik: Edward Tomšič, Box 74, Berwind, Colo.
5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNI GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse de narne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavno tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Pročne se spremembe v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zočnji angleškega jezika, da se jih priklopijo. Kdo želi postati član zvezze, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošije glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebe liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. TAJNIKA Z. S. Z.

Ker je leto 1930 že pri kraju in nam prihajajo misli, da se pripravimo za novo leto, da bi čim več storili za naše družine, prijatelje in znance, kakor tudi za našo Zvezzo v prihodnjem letu, zato je dobro, da se že zdaj vprašamo, kaj smo storili za našo Zvezzo v tekočem letu? Ako nismo nič dobrega storili, je naša dolžnost, da sklenemo, da bomo ob vsaki priliki izpregovorili kako dobro besedo našim prijateljem o naši dobrici materi Z.S.Z. ter jih na ta način polagoma navdušili za Z.S.Z. ter bodo, kadar jim bodo razmere dopuščale, sami pristopili ali pa zavarovalni svoje otroke pri ZSZ. Zavarovalnina pri slovenskih bratskih podpornih organizacijah je najboljša in najcenejša! Kajti pri naših organizacijah se lahko zavarujemo za podpore, o katerih se jim pri zavarovalninskih družbah niti ne sanja, in vse to proti malim meščnim asesmentom. Tu pa tam kdo pravi, da so asesmenti naših organizacij previški, kateri primerja z enako svoto posmrtnine kake zavarovalninske družbe, toda pri tem pa polnoma pozabi, da pri ZSZ. je zavarovan tudi za bolniško podporo, operacije, poškodbe in onemogoč podporo, kar je za največjega pomena, kajti takrat, ko je človek bolan, poškodovan ali operiran, potrebuje največ pomoči. Takim prijetljivim je naša dolžnost, da jim vse to pojasnimo ter povemo, da če se pri ZSZ. zavaruje samo za posmrtnino, bodo tudi njegovi mesečni asesmenti veliko nižji.

Vsakega Slovence ozir. Jugoslovana je dolžnost, da je zavarovan vsaj pri eni slovenski organizaciji, če že ne zato, ker je pri nas najboljša in najcenejša zavarovalnina, pa zato, da se izkažemo kot zavedni Slovenci, kajti s tem se pokazemo, da smo za zaščito in napredok svojega naroda, ker čim več nas bo skupaj, tem bolj bomo ponosni na naše organizacije, bomo močnejši in imeli boljši ugled med drugorodci.

Torej pripeljimo vse naše prijatelje, ki so zdravi in še niso dovolj zavarovani, v Zap. Slovansko Zvezzo!

Ob tej priliki se želim najprišrejne zahvaliti vsem glavnim uradnikom (cam) ZSZ., uradnikom in uradnicam krajevnih društev, kakor tudi vsem posameznim članom ZSZ., ki so agitirali za ZSZ. ali ob njih prilikah vsaj kaj dobrega izpregovorili za njih. Vsem članom in članicam ZSZ. vošči vesele božične praznike in srečno ter prospetivno novo leto tako pri svojih družinah, kakor tudi pri društvih.

Z bratskim pozdravom ostajam Vam udani za ZSZ.

Anthony Jersin, gl. tajnik.

P. S.:—Članom mladinskega oddelka v Denverju se naznana, da v torek, 23. decembra ob pôl 8. uri zvečer bo mladinsko društvo United Comrades priredilo lepo božično igro. Vsi člani boste prejeli "postal cards", na katerih boste povabljeni k omenjeni igri, katere prinesete s seboj, da boste imeli prosti vstopnino do boste prejeli od Miklavža Vam spadajoče darilo. Pripeljite tudi vaše prijatelje, kateri bodo platali samo po 10c vstopnine, kakor tudi vaše starše in njih prijatelje; njih vstopnice bodo pa po 25c.

Društvene vesti in naznanila.

IZ URADA DR. KRALJICE SV. ROŽNEGA VENCA, ŠTEV. 7, ZSZ.

Denver, Colo.

Cenjene sestre. Zopet se bliža leto svojemu koncu in vsem vam je znano, da seja v mesecu decembru je glavna seja v letu. Veste tudi, da mora imeti tajnica asesment plačan o pravem času, da se morajo knjige v dobrem redu izročiti naprej novemu odboru. Zdi se mi pa potrebno, da opomnim vse one članice, katere ste zastale z vašim asesmentom, da istega poravnate najkasneje, do 25tega meseca. Lepo vas prosim, da upoštevate ta opomin in vsaj zadnji mesec v letu, storite svoje dolžnosti. Tajnici je tudi težko vedno prosi ti in opominjati vsaki mesec, da je treba plačati asesment. Naj vam članice omenim zade-

stevala pravila in se dotična njo oglasila nobeni uradnici. Ker tajnica ni hotela zopet biti oščeta, se je zanesla na besede, da se ni treba bati zanjo in je tajnica zalagala asesment. Ko pa pride čez par mesecev zopet nazaj in gre tajnica k njej, da bi poravnala dolg, ji odgovori, da je ona že zdavnaj društvo pustila in povrh še tajnico prav ošteje, ko jo je upršala, če misli plačati svoj dolg. To so bile Frances Silk, Northhoft in Anna Kosah.

Jaz mislim, da bi se naj kar dalo v glasilo, naj članice vedo, da tajnica tudi besedam ne more verjeti. Ako se kedaj tako članico suspendira, je velik križ. Ako se pa zanjo plača je pa društvo na slabem.

Zato bi prosila članice, da ni treba vedno samo slabom misli na tajnici, ker lahko sami spoznate, da se je tako težko dandanes zanesti na besede. Upam, da boste razumeli, da je to samo za one, ki se nikoli ne brigajo, da bi sami prinesli plačati in treba jih vedno opominjati, da naj vsak mesec plačajo asesment. — Veseli božične praznike in srečno Novo leto želim vsem skupaj, celi naši zvezi na zidanu, naj bi v prihodnjem letu kar najuspešnejše se razvijala in priobabilna na članstvu.

Mary Grum, tajnica.

IZ URADA DR. NORTH EAGLE, ŠT. 21, ZSZ.

Ely, Minn.

Naznana se vsem članom in članicam društva North Eagle, da se vrši glavna letna seja v nedeljo dne 21. dec. ob 9. uri dopoldne. Kakor vsako leto imamo na programu več važnih reči in zadev za rešiti v prid društva in Zvezze in tem je tudi volitev novega društvenega odbora za prihodnje leto.

Anton Mutz, tajnik.

IZ URADA DR. NAPREDNIH SLOVENCEV ŠT. 9, ZSZ.

Canon City, Colo.

Dasičavno so tukaj in v vsej naši okolici slabči časi in še slabše delavske razmere, je bila veselica, katero je priredilo gori omenjeno društvo dne 29. nov. kot proslavo svojega 20. letnega obstanka, razmeroma prav dobro obiskana. — Zato si stejem v dolžnost, da se zahvalim vsem, ki so nas na tej veselicu posetili, omenjeni večer. Še posebno zahvaljuju pa izrekam našemu sobratu glavnemu predsedniku ZSZ. Mr. Anton Kočevarju in njegovim soprogom, kakor tudi našemu vremenu Coloradskemu slavčku Mr. John Germu, ki so prispevali iz Puebla isti večer in se udeležili veselice in proslave. Akoravno ni mogel naš Anton omenjeni večer veliko govoriti, ker je bil prehlajen, je članstvo vendar imelo priliko ga spoznati in se z njim seznamiti. Sobrat Mr. John Germ pa nam je zapel par lepih slovenskih pesmi, da smo ga vse navzoči občudovali, zaradi njegovega lepega in čistega glasu.

V imenu zgoraj omenjenega društva se še enkrat vsem skušaj prav prijazno zahvalim. V slučaju enake, ali kake druge prireditve pri vas, se bomo tudim po svojih močeh skušali je udeležiti in po naših močeh povrniti. — Prijazen bratski pozdrav članstvu ZSZ.

Josip Škrabec.

VZOREN RED PRI DR. SV. CIRILA IN METODA ŠT. 33, Z. S. Z.

Chicago, Ill.

Dne 10. decembra t. l. smo imeli zopet dobre čase na letni seji društva sv. Cirila in Metoda, št. 33. Vsak član mora priznati, da takih sej, kakor so naše, tako mirne in zanimive, se malo kje dobe. Kakor hitro je bil dnevni red izčrpan se je volil društveni odbor, in izvoljeni so bili sledeči:

Mr. Leo Jurjevec, preds.; Ferdinand Besowshek, podpreds.; Frank Primozich, tajnik; John Roychet, blagajnik; Mrs. Matilda Miroslavich, zapisnikarca; Mrs. Zidarich, Peter Vidmar in Conrad Landstatter, nadzorniki; Anton Zidarich, vratar in Willard Pirman, bolniški nadzoryalec. Kakor hitro je bila pa seja končana, smo bili pa vsi postreženi z vsemi dobratami, po katerih naš želodček hrepeni.

Imel sem tudi priliko opazovati mladinski oddelki in moral sem občudovati, kako lep red držijo med sejo in kako spretno znajo naši mladi sejo voditi. Ne vem, kaj čakajo društva, spadajoča pod ohrilje naše dobre ZSZ. Vse, kar je treba, je le malo dobre volje od društvenih vodnikov in mladinski oddelki bi se lahko dali organizirati pri vseh društvih; seveda brez truda niti. Naši uradniki žrtvujejo čas in denar za našo mladino in njih uspeh obabilno poplačan v doglednem času. Res je, da delavski razmere sedaj niso preveč dobre, vendar vključenemu je še vedno dosti otrok in odrastih, kateri bi radi pri-

stopili v društvo samo, da se svoje uplate najkasneje do 25. ovoga mjeseca.

Joseph Gaspar, tajnik.

Društvo sv. Cirila in Metoda pa želim še obilega napredka in upam, da bodo tudi v prihodnjem letu tako lepo složno v prijateljsko med seboj delovali, kakor so preteklo leto. Dokler bomo imeli take uradnike na krmilu, potem si bodimo vredno bolj napredovala.

Eden navzočih.

IZ URADA DRUŠTVA SVOBODA ŠT. 36, ZSZ.

Šo. Chicago, Ill.

Članstvo društva Svoboda št. 36, ZSZ. se prosi, da vsi pravočasno plačajo asesment v tekočem mesecu, ker je to zadnji mesec v tem letu. Tako bo tajniku mogoče sestaviti čist račun koncem leta, da bodo novi odborniki dobili čiste knjige, brez dolgov v roke, ko načrtujejo svoje urade v januarju.

Vsi oni člani, ki kaj dolgujejo društviu in tajniku na asesmentu, se prosijo, da vse povrnatijo do 25. dec. t. l., da se izbrišejo stari dolgov. Z nova bomo zopet začeli bratsko podpirati eden drugega v prihodnjem letu. Upati je na boljše čase, torej je tudi upati na boljšo agitacijo in na boljši uspeh našega društva. — Vsem članom društva Svoboda v So. Chicagi želim vesele božične praznike in srečno novo leto.

To make this short story shorter — A — Ha! At last! He stops where the 4 Aces Pinochle League have just begun their weekly session. His heavy knock was answered by the mistress at the door — a scream! — a slam of the door and the pinochlers, lead by the brave Joe Shaball armed with the ace of clubs, Zalar, Grum and Skull with a stick of kindling and Jersin with his fountain pen; the ladies headed by Ange Grande carried skilllets, pans and that deadly weapon, the rolling-pin, all rushed the queer looking man. The scene that followed cannot be printed but it would make a thriller in the movies. The man on the bottom of the file shouted the ZSZ pass word. Hostilities ceased. Matt Chemas called for order and as he exclaimed in true Shakespearean style: "Alas! poor Jure. I knew him well", the lights of Lunka's car were turned on the prostrate form lying in the snow. A close look revealed that the "stranger" was none other than Geo. J. Miroslavich with a moustache. Gracious! Geo. with a slightly titian-hued adornment between his smaller and upper lip. Now, this mystery being solved is Frank Grande also raising one to spite Geo.? Couldn't be that as Geo. and Frank are the best of buddies. Anyway the by-laws don't prevent any one from wearing one of those things. You can believe or not believe this story — but, you will have to gaze upon George's almost red and Grande's almost blonde moustache for some time. Get up close some time and see.

Come on girls, I have started, now you each contribute an article. — Merry Christmas and a Happy New Year.

A Lady Bug.

CHICAGO YOUNGSTER LODGE NO. 2

Our Young ZSZ.

UNITED COMRADES JUVENILE BRANCH NO. 1, WSA.

Denver, Colo.

Dear Juveniles and Friends:

I am very glad to make the announcement of our Christmas Tree Party which will be held on the Tuesday preceding Christmas. Since Santa has made up all his gifts and is waiting impatiently for December 23rd to arrive, we have arranged it so that he could visit Denver two days before. An answer came very soon which read as follows:

Dear United Comrades:

It will be a great pleasure to be with you in Denver and I am very sure to be there. Thanks for your wonderful invitation.

Your Loving Friend,

Santa Claus.

But wait! That isn't all. We have arranged for a program while waiting for Santa and our good friends the Trail Blazers are helping with one of their fine entertainments. We appreciate all your help and if at any time we can be of help to you give us a ring.

The admission to this affair will be only 25c for adults and 10c for children who do not belong to the ZSZ. So remember, members, to bring your cards on Dec. 23rd at the Slovenian Hall, 4464 Wash. St. 7:30 P. M. sharp and invite all your friends to come. Also attend the meeting on Dec. 28th at 2 P. M. at the usual place.

It was also voted at our last meeting to have a drive for new members before the year

(Continued on page 4)

STOP LOOK LISTEN BANKET

katerega priredi

Društvo sv. Stefana

ST. 26, J. S. K. J. V PITTSBURGH, PA.

dne 26. decembra 1930

ob 8. uri zvečer

V PROSTORIH SLOVENSKEGA DOMA.

Društvo sv. Stefana bode proslavljal isti večer svojo 29. letnico.

Vsi člani tega društva se vljudno vabijo, da prisostvujejo skupno na tej proslavi. — Tudi se vabijo vsi rojaki in rojakinje iz Pittsburške okolice, da se prislove udeležite.

Vstopnina je dovolj nizka, samo 50c za osebo.

Slišali boste izvrstne govornike. — Par krasnih pesmi zapoje dr. Prešeren. — Ples z iskušeno godbo e/o Hotujec & Co.

STOP — at 57th St. Hall on Eve. Dec. 26.

LOOK — on beautiful Table, full of Flowers — Eat and Moses Drink.

LISTEN — Songs — Music — Speeches.

Želeč vsem članom(icom) J.S.K.J. in K.S.K.J.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE.

Za pripravljalni Odbor

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Noč je bila zelo temna in padal je rahel dež, tako da ni bilo mogoče daleč videti. Naša sva in zamenjala stražo, ki je javila, da je vse mirno, in sva se vračala proti velikemu trgu; kar sem iznenada slišal neki zamolkel glas, kakor topot številnih korakajočih mož. "Poslušaj," sem rekel.

"Tjuli so, ki skušajo uiti," je šepnil Guatemok.

Urno sva tekla proti kraju, kjer se ta celo loči od velikega trga, in sva kmalu celo skozi dež in temo videla leskot oklepov. Tedaj sem zakljal na vse grlo: "K orožju! K orožju! Tjuli uhajajo po tlakopanski cesti!"

Razstavljeni straže so slišale moje besede in jih podajale od straže do straže, dokler se niso po vsem mestu razlegali klici k orožju. Glasili so se po vseh ulicah in kanalih, odmevali od hiš in stolpov stotero templjev. Vse mesto je bilo pokonci, kakor bi trenil, in od jezera sem so se slišali glasovi tisočer vesel, kakor da bi mirijade divje perjadi nadoma vzletele iz svojih skrivališč v trstju. Tukaj, tam, vsepovod so se svetile baklje, kakor bi se zvezde utrinjale, in trobili so na robove in školjke; nad vsem hruščem in hruščem pa se je dvigal grmeči glas velikega bobna, na katerega so tolkli duhovni na pramidi.

Hrušč in trušč je kmalu narastel v divje tuljenje in od vseh plati so vreli vojniki proti tlakopanski cesti. Nekaj jih je prišlo peš, večji del pa jih je bilo v čolnih, ki so pokrivali jezere dalje, kakor je uho moglo slišati. Kmalu na to so prihajali Španci, močni kaki petnajst sto mož, v spremstvu šest do osem tisoč Tlaskalancev, v dolgi tanki vrsti na cesto. Z Guatemokom sva bežala pred njimi zbirajoč spottoma vojnike, dokler nisva dospela do prvega jarka ali kanala, kjer so se že zbirali številni čolni. Čelo španske vrste je dospelo do kanala in vnel se je boj, ki je bil — kar se tiče Aztekov — nekak metež brez načrta in reda; v temi in zmedri niso poveleniki videli svojih vojnikov in vojniki zoper niso slišali in videli svojih povelenikov. Ampak bilo jih je brez števila in v njihovih prsih je gorela samo ena želja, da bi pobili Tjule. Top je zagrmel in nas obsul s ploho krogel; pri svitu strela smo opazili, da so Španci nosili seboj lesen most, katerega so potiskali preko kanala. Tedaj smo padli po njih. Vsak vojnik se je bojeval zase. Pri prvem navalu sovražnika sva zletela z Guatemokom čez most kakor listje v viharju, in dasi sva obadva srečno dospela čezenj, se tisto noč nisva več videla. Z nami in za nami pa je prišla dolga vrsta Špancev in Tlaskalancev; od vseh strani so se Azteki vspipali nadnje in se oklepali njihove bojne vrste, kakor se mravljive drže ranjenega črva.

Kako naj popišem, kaj se je tisto noč vse godilo. Ne morem, saj sem le malo videl. Vem samo toliko, da sem se dve uri bojeval kot blazen. Sovražnik je prekoračil prvi kanal; ko pa so vsi prišli čezenj, je tičal most tako globoko v blatu, da ga ni bilo mogoče premakniti. Tri osmine milje dalje je bil drugi kanal, ki je bil širši in globlji od prvega. Preko tega niso mogli prej, dokler ni bil pre-

**SLOVENCEM
V MILWAUKEE IN WEST
ALLIS**

najnjamno, da imamo v zalogi za božične praznike vse vrste jaslice in štalice po različnih cenah. Ravno tako božične razglednice s slovenskim besedilom. — Pridite in oglejte si jih.

Dalje imamo v zalogi lepe KRIŽE in SVEČNIKE različnih vrst.

Posebnost pa je SESTAV, v katerem je vsa prizračna za slučaj, kadar se kliče duhovnika h bolniku. Imamo tudi sestav vč vrst po različnih cenah. Tak sestav bi moral imeti vsaka katoliška družina. Potreben je zelo pogostokrat, ker ne vemo ne dneva ne ure, kjer katerega izmed nas zadeve usoda take ali take bolezni in treba klicati duhovnika h bolniku. Pridite in oglejte si te sestave.

Podružnice Amer. Slovenca

723 W. NATIONAL AVE., MILWAUKEE, WIS.

Telefon Hanover 1357.

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1-3 popoldne in 7-8 zvečer.

Uradni telefon: Canal 4918
Residenčni telefon: La Grange 3966
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

V vsakem slučaju, če želite
prodati, ali kupiti, oglašajte v
"Amerikanskem Slovencu"!

Tel. v uradu: Cicero 610.
Rezidenca: Cicero 4484.

DR. FRANK PAULICH
SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Urad:
2123-25 South 52nd Ave.,
CICERO, ILL.
(Poleg Elevatorja.)

Uradne ure: Od 9 do 12 dopoln.,
1 do 5 pop. in 6:30 do 9 ure zvečer.
— Ob sredah od 9 do 12 dopoldne.

(47)

Slovenske VIKTOR Plošče

**G
O
D
B
A**

**P
E
T
J
E**

SEDAJ JE ČAS!

"Godba, ki jo želite — je na Viktor ploščah."

- 23000—Hruščovo drevo, štajeriš, Da si nabavite slovenske plošče za jesenski in zimski čas. Preberite spodnji eznam plošč in jih naročite iz naše knjigарне. Stari pečlar, valček, igra na harmoniko Ahačič... 75c
23001—Ljubljanski valček — Poskočna polka, Hoyer Trio 75c
23002—Terezinka, pevski zbor, Lepa Jožefa, valček, Hoyer Trio... 75c
23003—Društvo Kastrola, 1. in 2. del, petje Adrije... 75c
23004—Joljetiske dekllice, polka, Lovec, mazurka, igra Dajčman-Perush... 75c
23006—Kmet in purgar, O polnoči na sred vasi, Adrija in Dajčman brata... 75c
23007—Empajris — Samo da bo likof, Hoyer Trio in zbor... 75c
23008—Pod dvojnimi Orlom, Dunaj ostane Dunaj, citre in Trio... 75c
23009—Tone s hriba Trumplan, Koroška koračnica, Dajčman brata... 75c
23010—Dva gorenjska slavčka, Spomin na Bleč, ženski duet s sprem. klavirja... 75c
23011—Pozdrav doma — Zbirka valčkov, slov. orkester 75c
23012—To je nemogoče, dvokoračen ples, Tajna ljubezen, valček, orkestra... 75c
23013—Kar imam, to ti dam, polka, Vesela dekleta, valček, Hoyer Trio... 75c
23014—Po gorah je ivje, Megla v jezeru, moški kvartet Jadran... 75c
23015—Flahauer Štajeriš, Prav vesela polka, Olbtigov trio na citre... 75c
23016—Ob zimskih večerih, 1. in 2. del, Adrija in Hoyer... 75c
23017—Po valovih, valček, Ne pozabi me, polka, Hoyer Trio... 75c
23018—Krasna Mariška, šotiš, V divni dolini, Landler orkester... 75c
23019—Škrjanček, valček, Korajžni fantje, polka, Dajčman-Peruš... 75c
23020—Ples v skedenju, 1. in 2. del, Adrija in Hoyer Trio... 75c
23021—Novomeški purgarji, koračnica, Trboveljska polka, Hoyer Trio... 75c
23022—Na planincah solnce sije, Bleda luna, moški kvartet Jadran... 75c
23023—Lepa Francka, polka, Oj dekle kaj tajš, valček, harmonika in banja... 75c
24024—Ljubezniv valček, Bela Ljubljana, polka, Harmonika in banje... 75c
79484—Korajža velja — Vesela Gorenjka, dve polke... 75c
80183—Oj, ta zakonski stan — Nova star pesem, kvartet... 75c
80184—Radi kotla v kejho — Ravbar na gavge, kvartet... 75c
80331—Zgubljena pesem — Joljetiska Slovenka, polke, Dajč... 75c
80332—Amerikanec na obisku — Amerikanec se poslavja... 75c
8033—V Krčmi, 1. in 2. del s petjem... 75c
50334—France polka — Gozdni zvok, Trumplan, Dajčman... 75c
80481—Dolg, dolg fant — Seničica, polke... 75c
80482—Nocoj je lušna noč — Njega ni, petje z orkestrom... 75c
80526—Ribniška — Naš maček, petje z orkestrom... 75c
80527—Na Dolenskem — Kadar so godci dobre volje... 75c
81250—Mlatiči — Še ena, pojte kvartet Adrije... 75c
81413—Zeleni Jurij — Študentovska, prizor s petjem... 75c
81414—Domätske veselje — Vesela polja, harm. in kitara... 75c
81454—Ob trgovici, 1. in 2. del s petjem in godbo... 75c

VELIKE 12 PALČNE PLOŠČE

- 59086—Na Sveti noč, 1. in 2. del, pojte Adrija... \$1.25
68923—Zenitovanje, 1. in 2. del, pojte Adrija... \$1.25
68924—Romanje k Materi Božji, 1. in 2. del, pojte Adrija \$1.25
73000—Vandrovec — Ciganji, smešen prizor petje in harm. \$1.25
73001—Zlata poroka, 1. in 2. del, Adrija in Hoyer... \$1.25
73002—Botrinja — Kadar imajo vti Jožefi god... \$1.25

MANJ KAKOR TRI PLOŠČE NE RAZPOŠILJAMO!

Naročilom je priložiti potreben znesek. Pri naročilih manj kakor pet plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštino mi. Pošiljamo tudi po C.O.D. (poštnem povzetju), zakar pa računamo za stroške 20c od pošiljatve. Naročila blagovljite poslati na ravnost na

KNJIGARNA AMER. SLOVENEC

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

**MILWAUČANJE IN WEST
ALLIČANJE POZOR!**

Vse slovenske Viktor in Columbia plošče, katere so navedene v oglasih v tem listu se dobijo v prodajalni

Podružnica Amer. Slovenca

723 W. NATIONAL AVE., MILWAUKEE, WIS.

Pojdite po plošče tja, da jih obenem slišite, kakšne so.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Verski prepri.

Slovenski izraz "prepri" ima dvojen pomén. Prepri je n. pr., ko gre za kak pretep, izraz sovraštva na kak način. Prepri pa lahko pomeni tudi neko razpravljanje, katero na sebi nima nič sovražnega, je le prikazovanje dvojih različnih mnenj z namenom, da se koga pridobi za to ali za drugo prepričanje.

Zgodovina pozna "verske prepire", ko je nastopilo proteststvo. Bile so javne razprave, razmotrivanja, utemeljevanja mnenj, zagovarjanja starega prepričanja, dokazovanja novih idej itd. Sovražnosti neke vrste so se težko preprečile. Učinek je bil — klaverni, ničev. Resnica se mora na vse drugačen način pridobiti. Razmotrivanja so na mestu, javne diskuzije pa niso na mestu, najmanj niso v gotovih slučajih. Katoliška cerkev stori prav, ako avtorativno svojim članom ali služabnikom neke javne diskuzije je prepreve.

Naznanjen je bil neki francoski apologetik, katoliški duhovnik, ki bi imel javno diskuzijo, torej po domače bi rekli, verski prepri. Merodajni cerkveni krogi so to zabranili in so prav učinili.

Izven cerkve lahko imajo — prepire, kakor komu draga. Posebno se rad postavlja znani agnostik Clarence Darrow. Kak agnostik, ki pravi, da nicaesar ne ve, je najmanj pripraven za kaj takega, ampak ljudem je pač za javno govorjenje.

Zopet je imel imenovan Darrow "prepri" o veri in New (Continued from page 3)

is ended and what's more our supervisors promised us 15c for every new member that we bring in before 25th of this month. Now my dear brothers and sisters let's get busy, just explain to children the good times and benefits our members are entitled to, and you will not have any troubles bringing in new members, a special meeting will be held for that purpose providing that we get sufficient number of new candidates.

Fraternally Yours,
Leo Jurjovec, Jr.

Za Božič**DENARNE POŠILJATVE**

V ameriki so božični prazniki čas dejanja in pošiljanja darov. Zvesti tem običaji so Slovenci že od prvega začetka zlasti za Božič pošiljati svojim sorodnikom in prijateljem darove v obliki denarnih pošiljek. V starem kraju bodo letos ameriški darovi posebno dobrodošli. Spomnite se svojice v starem kraju s primernimi darom, akle le morete!

Naša banka pošilja denar v starj kraj in vse druge dele sveta hitro in zanesljivo in brez stroškov za prejemnika. Za točno dostavljanje božičnih pošiljek je pa še posebej preskrbljeno. Pošiljite letos svoje denarne darove "skozi" našo banko.

LEO ZAKRAJŠEK**Midtown Bank of****New York**

630—9th Avenue,

New York, N. Y.

POZOR!

Najuspešnej zdravila na svetu izdelujem jaz, A L PEN TINKTURO zoper izpadanjem in za rast las od katere prenehajo laje odpadati in v kratkem času krasno izrastejo ako so še konjenine na glavi. BRUSLIN TINKTURO zoper sive las od katere van po stanje laje v par denih popolnoma natični turni kroki v mladost. FLUID zoper REUMATIZEM in trganje po kosteh ozdravi to bolezni najdraži v 886 dneh. ELZA žuba ozdravi vsako rano, opelkino, bule in turo v najkrajšem času. Najuspešnej zdravilo zoper mozulce, lišaje, solenčne pike, srbečo krožo in prahute na glavi. Uspešno zdravilo zoper kurje oči, bradovice, potne noge in debelo krožo na nogah. Imam še dosti drugih domaćih zdravil, ktorib bi rabili moja zdravila brez uspeha mu dvojno povrnem denar. Pisite po brezplačni ceni. Moja zdravila za Ameriko so v Washingtonu registrirane in za Canada so registrirana v Ottawa, Ont., Canada. JAKOB WAHČIĆ, 1436 E. 95th St., Cleveland, Ohio.

ČEMU

bi se mučili doma s perilom, ko vam operemo mi po nizki ceni. Mi pridemo po vaše perilo na dom in ga vam zopet pripeljemo na dom polečite nas na telefon!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRAN GRILL, predsednik

1729 W. 21st Street, Chicago, Ill.

Tel. Canal 7172-7173